

ଟ 9.00

ନ୍ୟାସନାଲ ବୁକ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ

ଟିକି ବୁଢ଼ୀଟି

ମର୍ତ୍ତ୍ୟେଶ୍ୱର ରଥ
ଅନୁବାଦ
ବେବେନୁତ ସରକାର

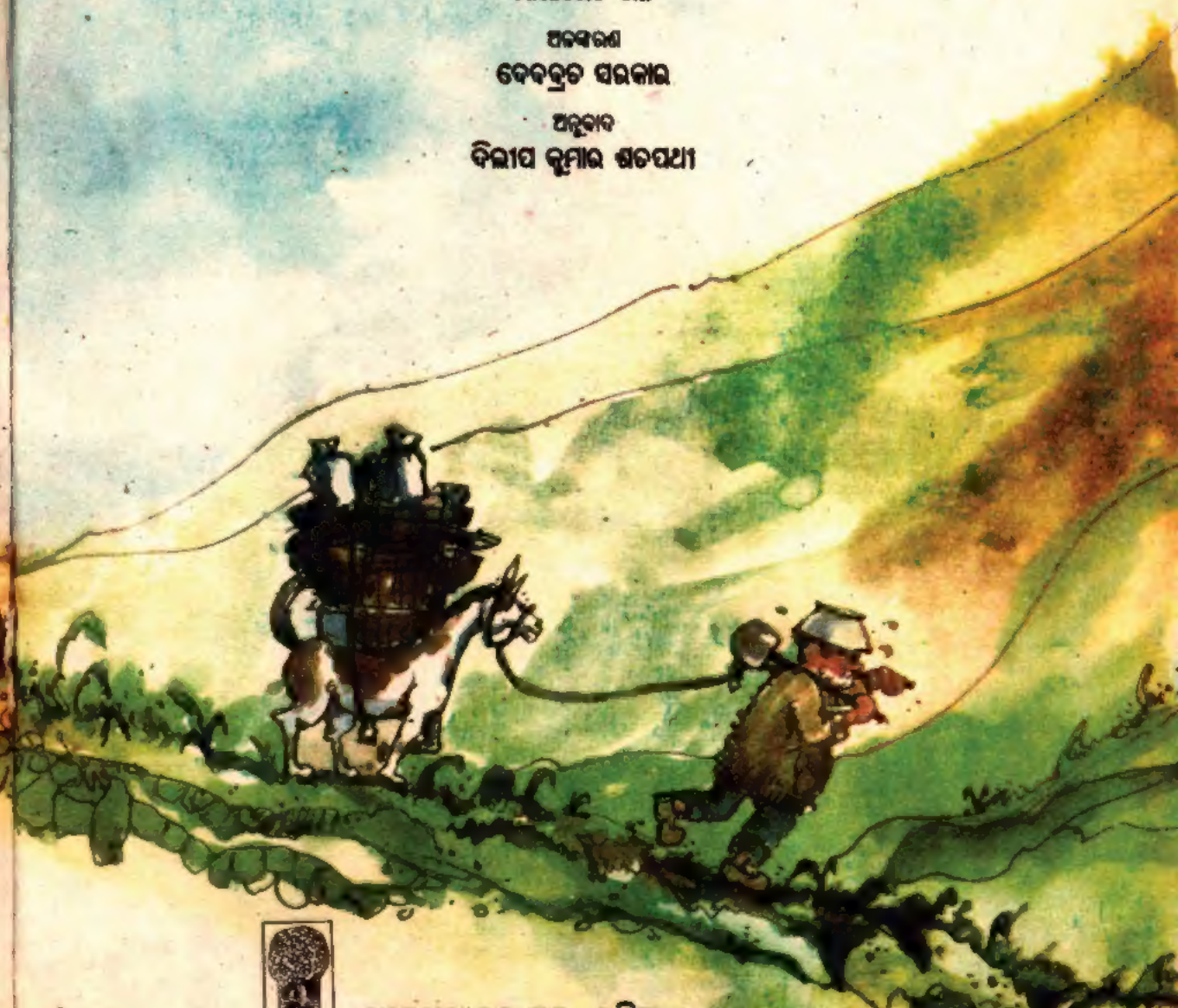

1992 (ଶେଷ 1914)
 © ମାଗ୍ଗିଲେଟ୍ ଭର୍ମି, 1990
 ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ © ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ, 1992
 ISBN 81-237-0121-7
 Little Old Woman (Oriya)
 ଟ 9.00
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ, ଏ - 5, ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ,
 ଭୁବନେଶ୍ୱର - 751006 ବହିର ପ୍ରକାଶନ।

ଶେଷରୁ ବାଦ ପ୍ରକାଶନ

ଟିକି ବୁଢ଼ୀଟି

ମାଗ୍ଗିଲେଟ୍ ଭର୍ମି
 ପଦ୍ୟରାଶି
 ଦେବଦ୍ରୁତ ସମ୍ପାଦନା
 ଅନୁବାଦ
 ବିଭାସ କୁମାର ଶତପଥୀ

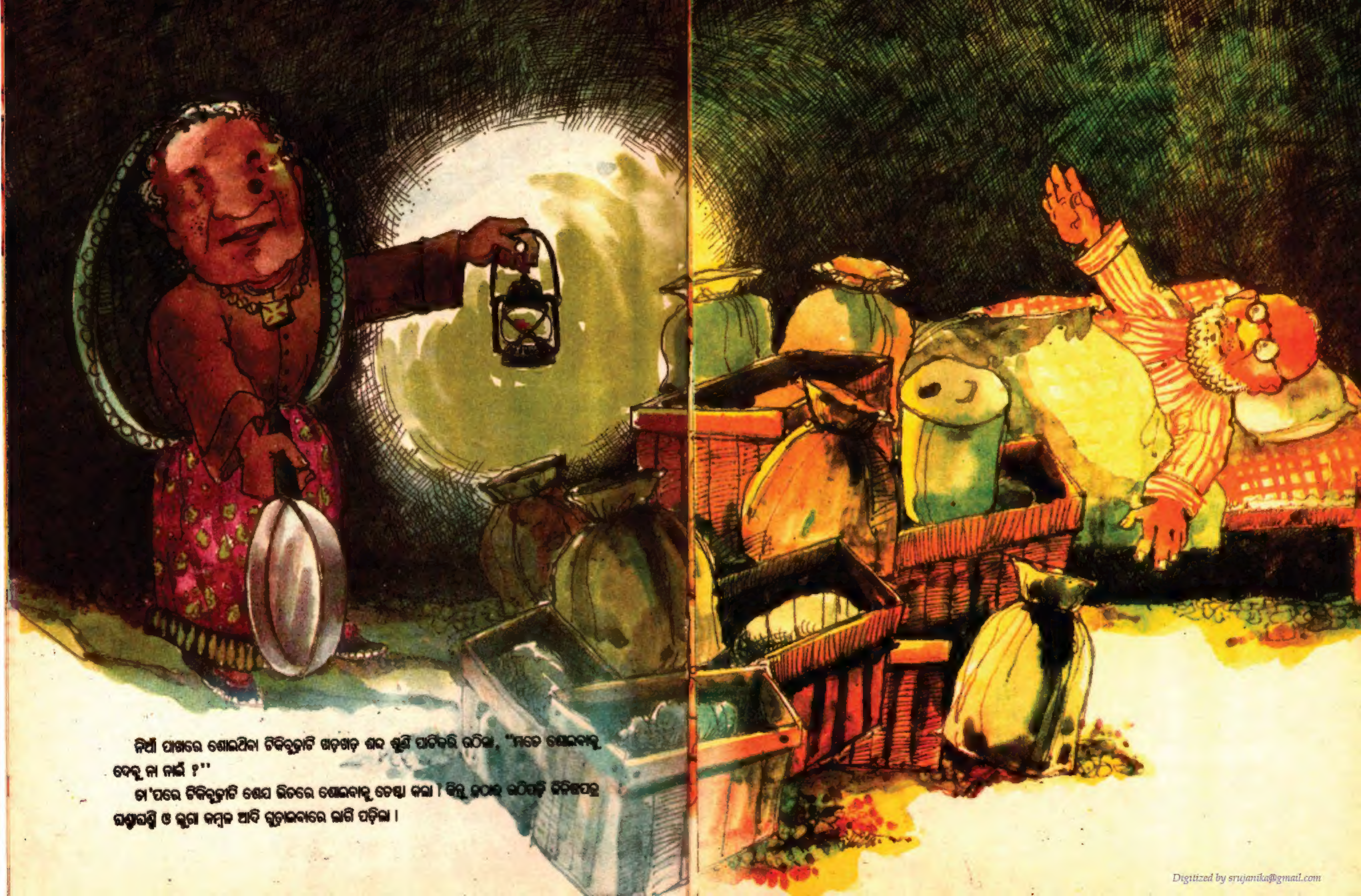
ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଇଣ୍ଡିଆ

ଦିନେ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ କହିଲା, "ମେଣ୍ଟା କିଣିବା ପାଇଁ ପର୍ବତ ଚଳକୁ ଯିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଭାବୁଛି ।"
ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଜିନିଷପତ୍ର ବାଣିବା ନେଇ ଖୁବ୍ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ବୁଢ଼ା ତ
ଜେଜେଜେଜେ ଘରୁ ବାହାରକୁ ଯାଇନି । ଏବେ ତାକୁ ଛୋଟ ବୁଢ଼ା ଘୋଡ଼ାଟିକୁ ନେଇ ପୁରା ବାରଦିନ
ଧରି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବୁଢ଼ାଟି ତାରଳ, ଅଗା, ଚିନି, ପିଆଜ, ଆଳୁ, ମସଲା ଓ ବୁଣା ଆଦି ଏକାଠି କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ଏପରିକି ରାତି ଅଧରେ ଉଠି ଆହୁରି ଅଧିକ ଜିନିଷପତ୍ର ତା'ର କୁଡ଼ିଆ ମଝିରେ ଏକାଠି ସଜାଡ଼ି ବସିଲା ।

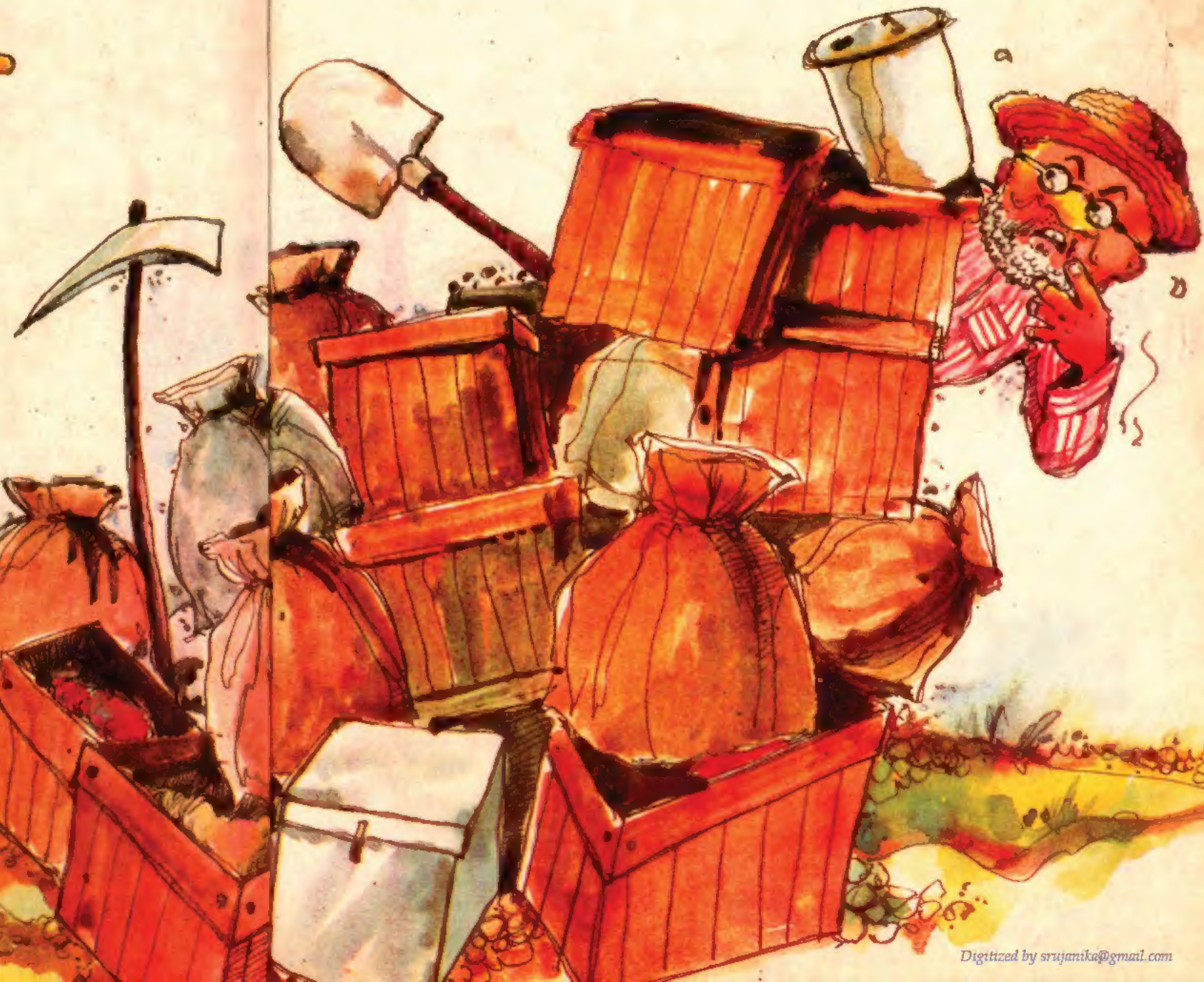

ନିଆଁ ପାଖରେ ଶୋଇଯିବା ଚିକିତ୍ସାଟି ଉତ୍ତମକୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିବି ରାତିର, "ମତେ ଶୋଇବାକୁ
ଦେବୁ ନା ନାହିଁ ?"

ତା'ପରେ ଚିକିତ୍ସାଟି ଶେଷ ଭିତରେ ଶୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କିନ୍ତୁ କଠର ରାତିଟି ବିନିଶ୍ଚୟ
ରହୁଥିଲା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ କମ୍ପନ ଆଦି ଶୁଣାଇବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲା ।

"ସବୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଭିତରେ ଖାଦ୍ୟ ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ
କୁରାଡ଼ାଟାଏ ତ ନିଶ୍ଚାଚି ଦରକାର", ବୁଢ଼ୀ ଭାବିଲା ।
ଅରିଥରି କହିଲା, "ହିମାଚୟରେ ଥିବା ଭାବୁର
ମୁକାବିଲା ପାଇଁ କୁରାଡ଼ାଟି ବି ଦରକାର ତ ।"

ପୁଣି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ କରୁ ଚିନ୍ତିତା କହିଲା, "ହିରାମେ ଗଜା ଯେତେବେଳେ ପର୍ବତ ଚଳକୁ ମେଣ୍ଟା
କିଣିବା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ, ସେ ସମୟରେ ଗଜା ଛାଡ଼ିବୁ ଭାବୁ ରାମୁଟି ଦେଇଥିଲା ।"
ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଚିନ୍ତିତାଟି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଶୋଇ ପାରିଲାନି । ସେ କହିଲା, "ହୁଏତ ମୁଁ କାହିଁ
ଯାଇ ପାରିବିନି ।"

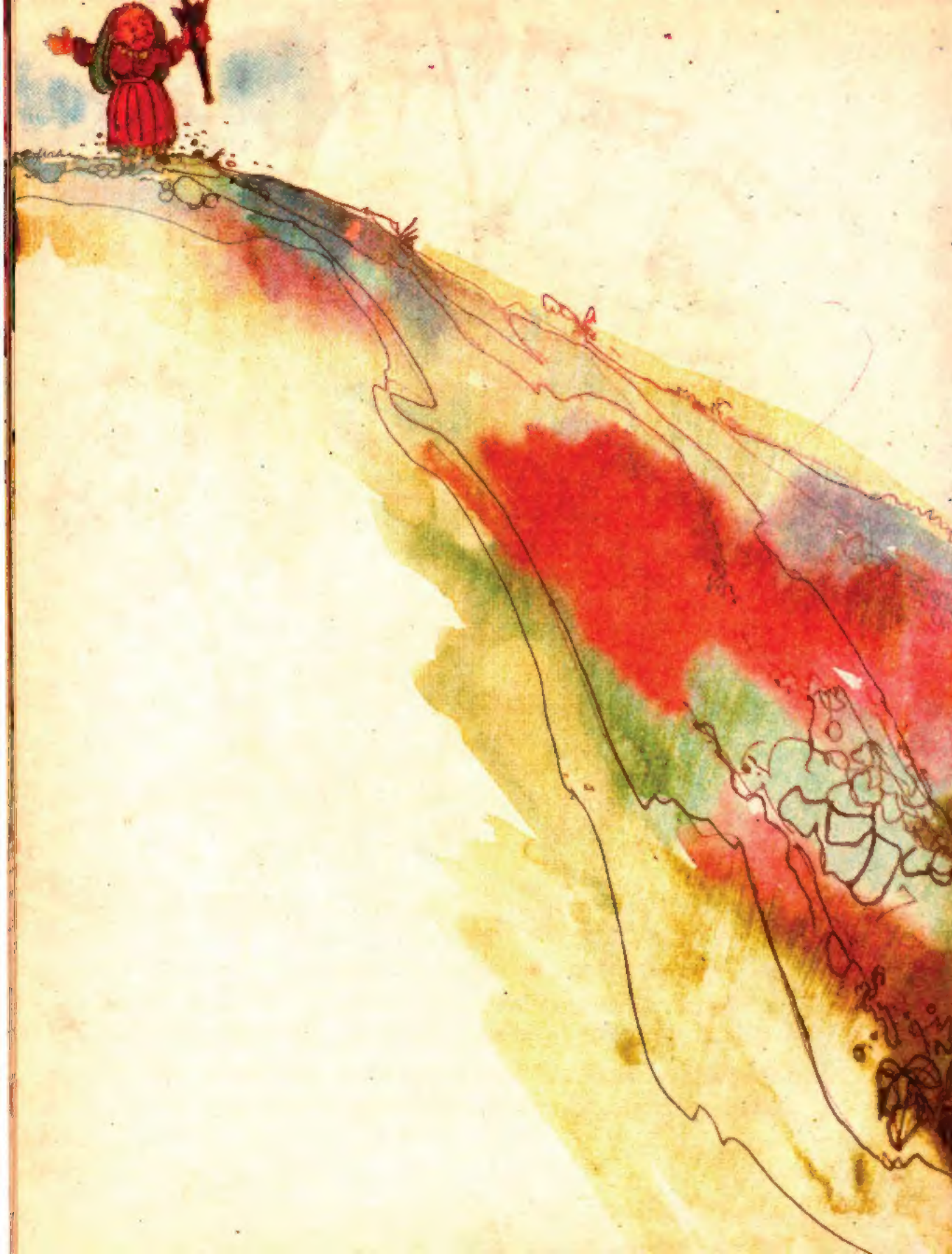
“ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ! ମେଣ୍ଟା ଚମରେ ତିଆରି କାକେଟ
ଭିତରେ ମୋର ମୁକ୍ତା କଢ଼େଇଟି ବାନ୍ଧି ଦେଉନୁ ?”
ସେ ପାଟିକରି କହିଲା ।

ବୁଢ଼ୀ ପଚାରିଲା, “ତୁମେ କ’ଣ ଦକ୍ଷୀ ଭାଇଙ୍କ
କଥା ମନେ ରଖୁନ ? ସେ ଯେତେବେଳେ ପବିତ୍ର
ଚଳନ୍ତୁ ମେଣ୍ଟା କିଣିବା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଉପରେ
ମାଟି ଅତଳା ଧସି ଯାଇଥିଲା ଓ ସେ ମରି
ଯାଇଥିଲେ ।”

“ତେବେ, ତୁମେ ମୁଣ୍ଡରେ ମୋର ଷ୍ଟୋକ କରେଇକୁ ବାନ୍ଧି ପକାଇବ ଏବଂ ନିଜକୁ ମାଟି ଅତଳା
ଭିତରୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଟିଏ କୋଦଳ ନେଇ ଯାଇଥିବ ।”

ଯେତେବେଳେ ଟିକିବୁଢ଼ୀଟିର ସିବା ସମୟ ଆସିଲା, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଛୋଟ ଘୋଡ଼ାଟି ଦେହରେ
ସବୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଭରିଦେଲେ । ବୁଢ଼ୀଟି ଗୋଟିଏ କାନ୍ଥରେ ଚୁରାଟା ଓ ଅନ୍ୟ କାନ୍ଥରେ କୋଦଳଟିଏ ଧରି
ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଛାତିରେ କାନ୍ଥର ଭରା କରେଇଟିକୁ ବାନ୍ଧିଛି ଏବଂ ମୁଣ୍ଡରେ ଷ୍ଟୋକ କରେଇଟି ପିନ୍ଧିଛି..

ପାହାଡ଼ି ତାର କାନ୍ଥକୁ ବି ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଛି । ପାହାଡ଼ିଆ ରାସ୍ତାରେ ତାର ଛୋଟ ଘୋଡ଼ାଟିକୁ ଛାଡ଼ିବା
କେଳେ ସେ ତାରି ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ।

ଅଧମାଲର ରାସ୍ତା ଗଲା ପରେ ବୁଢ଼ା ଶୁଣିଲା, "ବୁଢ଼ା ! ବୁଢ଼ା !" ପଛରେ ଟିକିବୁଢ଼ାଟି ଧାଇଁଛି ।
ଧଇଁସଇଁ ଘୋର ଟିକିବୁଢ଼ାଟି ବୁଢ଼ା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, "ତମ୍ଭ ପାଖରେ ନିଆଁ ଲାଜିବା ପାଇଁ ଏଇ
ବୁଢ଼ାର ଚକମଜି ପଥର ; ଆଉ ଏଇଟି ବୁଢ଼ାର ଛତା । ପାହାଡ଼ିଆ ରାସ୍ତାରେ ସବୁବେଳେ ବର୍ଷା ଲାଗି
ରହିଥାଏ । ବୁଢ଼େ ଭିଟି ଯିବ ।"

ବୁଢ଼ୀର ଜାମା ପଛରେ ଛତାଟିକୁ ବୁଢ଼ୀ ଟାଙ୍ଗିଦେଲା । “ଏବେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କିଛି ଜିନିଷ ଭୁଲିଗଲି ।
କିନ୍ତୁ କ’ଣ ?” ବୁଢ଼ୀ କହିଲା ।

ଝୋଟ କରେଇ ଭିତରୁ ମୁଣ୍ଡକାଟି ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ମନେ ନକରିବା ହିଁ ଭଟିତ ହେବ । ଆଉ ଅଧିକ
କିଛି ବୋହିଲେ ମୋ ପ୍ରାଣ ଟାଳିଯିବ ।”

“ସତ୍ୟ ଟା ଘେରେ !” ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ଘାଟି ପୂର୍ବରୁ କିନ୍ତୁ ମନେ କରି ପର୍ବତ ଦେବତାଙ୍କୁ ବୁଣ
ଚଢ଼େଇବ, ନଢ଼େଇଲେ ସେ ଚାଲି ଯିବେ ।”

ସେଇ ରାତିରେ ବୁଢ଼ା ଜେମ୍ସ ପକାଇ, ନିଆଁ ଜାଳି, ଟା ଓ ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି କରି ଆରାମରେ ଶୋଇବା
ପାଇଁ ନିଜକୁ ରସୁମ କରିନେଲା ।

ଘରେ ଟିକିବୁଡ଼ାଟି ସବୁଯାକ କଥା ମନେ କରି, ନିଜେନିଜେ ମୁଗୁନି ନିଶିବାରେ ଲାଗିଲା । ବିନୁ
ବୁଢ଼ାକୁ ଆହୁରି କିଛି ଜିନିଷ ଦେବାକୁ ସ୍ତୁତି ଯାଇଛି ବୋଲି, ମନେ ପକାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କେତେ
କ'ଣ ସେ ଜିନିଷ ?

ପ୍ରଭାତେ ଶେଷ ଶେଷେ ଘର ନିରାପଦରେ ଦିନଟି ବିତାଇବା ପରେ ଟିକିବୁଡ଼ାଟି ମାଟି ଅଟକାର
ଆମ୍ବୁଲେନ୍ସ ଡେଲା । ଓଃ ! ଇସା କାହୁଁ ଇତି ବରପାଣ୍ଡୁର ଶେଷ ବଡ଼ ସବୁଜକାରର ପଥରଖଣ୍ଡମାନ
ଝଟିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଠକ ! ଠକ ! ଠକ ! ଧସ ଧସ ! ବୁଡ଼ା ଦେଇଥିବା ଝୋଳ କରେଇ ଉପରେ ପଥରଖଣ୍ଡମାନ ପଡ଼ି
ଦୁଇ ରଠିବାରେ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ଟିକିବୁଡ଼ାଟିର ମୁଣ୍ଡ ନିରାପଦରେ ରହିଲା । ବୁଡ଼ା ଅତି ସନ୍ତୋଷରେ ନିଜକୁ
ପଥରଗଣା ଭିତରୁ ବାହାର କରି, ନିରାପଦରେ ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବୁଢ଼ା ଶୁଣି ଯାହା କେହି, ଦେଖିବୁଣି ନିମାଳୟର ଲାଲୁକୁ ଭେଟିଲା । ଅଃ । ଓଃ । ଗାଁ ଗାଁ
ହୋଇ, ଗାଁ ଗୋଟିଏ ଲାଲୁକୁ ବୁଢ଼ା ଆଡ଼କୁ ଧରିଲା । ଲାଲୁରେ ବୁଢ଼ାର ପାଦ ଦି'ଗ ଲାଲୁଆ ହୋଇ
ଆସିଲା । ବୁଢ଼ାଟାହାର ଲାଲୁ ଉପରକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ହେଲେ ବୁଢ଼ାର ଜାତ ରବର
ଭାବି ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ସେ ବିଶେଷ ଚିତ୍ତି କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ପ୍ରକଟ ବୋଧ ବୋଧି ଥିବାରୁ, ଲାଲୁଟି ଅତି
ସମ୍ବଳରେ ଧାରେ ଧାରେ ଲାଲୁଥିବା ବୁଢ଼ା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା ।

"ବିଚରା ବିଗମେ ତାତ ଭବି ମତେ ବି ମରିବାକୁ ପଡ଼ିବ," କୋରି ଭବି ବୁଝା ଥିଲା ଅତେବ
 ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । "ବିଦାୟ ଟିକିବୁଡ଼ା !" ତା ପାଟିରୁ ବାହାରି ଗଲା ।

ତିନୁ ଭାବୁ ଟିକିବୁଡ଼ାକୁ ଆଗାଧ କରିପାରିନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀର ଘେନି କରେଇରେ ନଞ୍ଜ ମାରିବା ପାତରେ
 ଭାବୁର ନଞ୍ଜ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏବଂ ଘୋର କରେଇରେ ବାଡ଼େଇ ଘୋର ଭାବୁର ଆଗୁଦି ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।
 ଶେଷରେ ଭାବୁଟି ବୁରି ପଡ଼େଇ ଗଲା ।

ଚତୁର୍ଥଦିନ ଟିକିବୁଢ଼ା ଓ ଗର ଘୋଡ଼ା ଗୋଟିଏ ଗରୀର ନଈ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଭରସ୍ସା ଜଳରେ
ଫିକା ବୁଲଟି ଦେବତାଙ୍କୁ ଗଛକୁ ଯୋଡ଼ି ଦୂରକ ପଶା ତିଆରି ଗୋଟିଏ ପୋଲ ସେଇ ନଈ ଉପରେ
ଢେ଼ଇଲା । ପଶାବୁଢ଼ିକ ଶୁଭ ପୁରୁଣା । ଅତ୍ୟଧିକ ଉଚ୍ଚ ଯୋଗୁଁ ଟିକିବୁଢ଼ା ଓ ଗର ଘୋଡ଼ାକୁ ଖସୁଳି
ନପାରି ପଶାବୁଢ଼ିକ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ଭରସ୍ସା ନଈ ବୁଝରେ ଖସି ପଡ଼ିଲେ ଓ ଭାସିଗଲେ ।

ପବିତ୍ର ଉପରକୁ ଉଠି ସେହି ରାତ୍ରରେ ଆସୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବୁଝି ପଡ଼ାନ୍ତି, "ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଗୋର ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେଖୁଛୁ କି ?"

ଜଣେ କହିଲା, "ହଁ, ମାଟି ଅତରା ଭିତରୁ ତିନା କଣ୍ଠରେ ବାହାରି ଆସିବା ପରେ ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖୁଛି ।"

ଅନ୍ୟ ଜଣେ କହିଲା, "ହଁ । ଗୋଟିଏ କଳାମତମତ ଗାଈ ଓଡ଼ି ଉଡ଼େଇରେ ଗାଈର ନଈ ଓ ଦାନ୍ତ ଉଠି ଖାରିଲା ପରେ ତାକୁ ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି ।"

ତୃତୀୟ ଜଣେ କହିଲା, "ଘାଟି ଆଗରୁ ପବିତ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡା ଚଢ଼େଇଥିବା ବେଳେ, ତାଙ୍କ ଓଡ଼ି ମୋର ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ।"

ଚତୁର୍ଥଜଣେ କହିଲା, "ଘାଟିରେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାରେ ଚିହ୍ନିବୁଝି ଭିଡ଼ି ନଯାଇ, ଆରାମରେ ଛତା ଖୋଲି ଯାଉଥିଲା ।"

ଶେଷଯାତ୍ରୀ ଜଣକ କହିଲା, "ନା! ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ନାହିଁ । କେବେ ଯୋଲ ଉପରେ ଦୁଇଟି
ଗାଡ ଦେଖାଲି । ଗୋଟିଏ ଗାଡ ଦୁମର ଟିକିବୁଡ଼ା ଭଳି ଓ ଅନ୍ୟ ଗାଡଟି ତାଙ୍କର ଟିକି ଘୋଡ଼ାଟି ଭଳି ।"

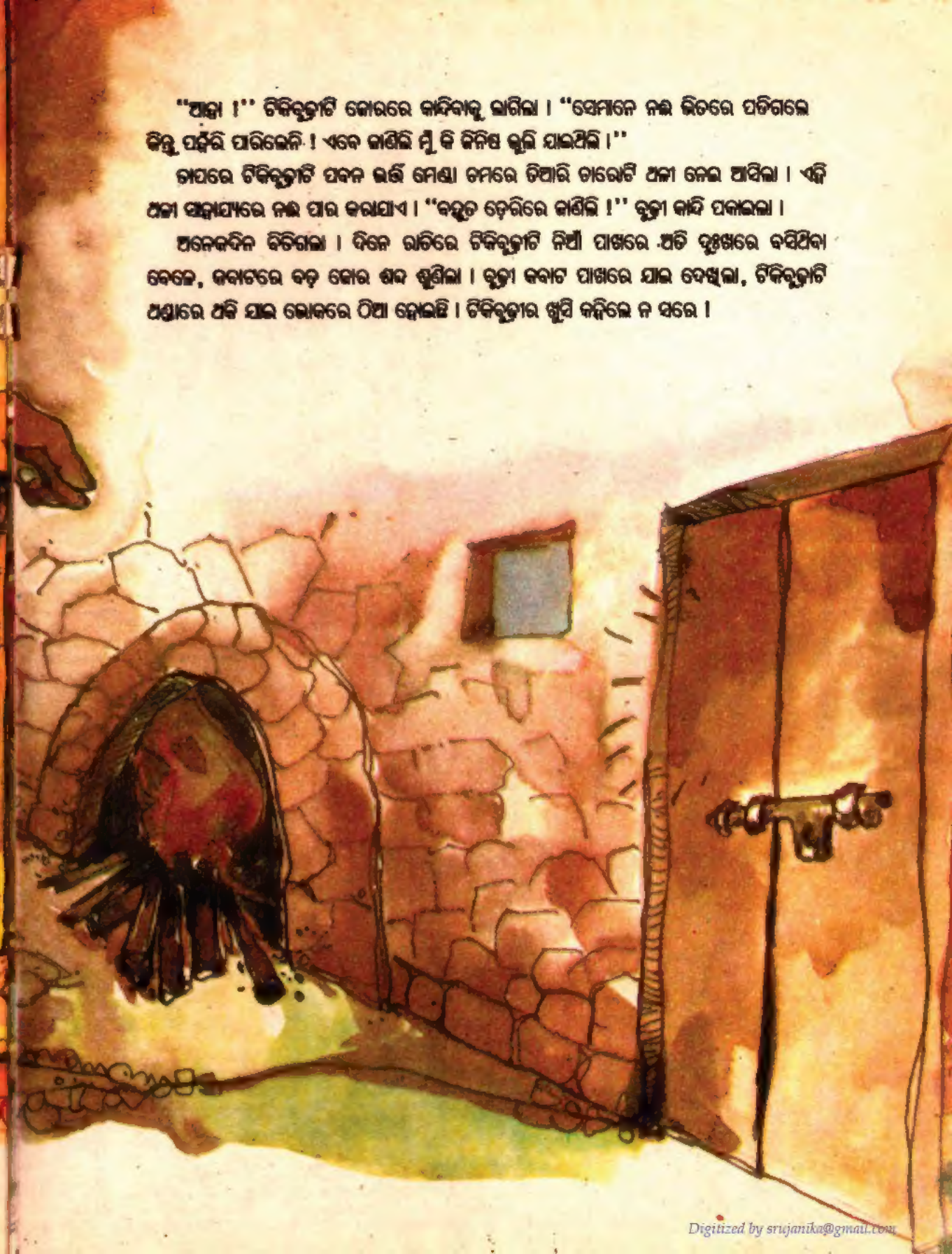

“ଆଜ୍ଞା !” ଟିକିବୁଡ଼ାଟି ଜୋରରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । “ସେମାନେ ନଈ ଭିତରେ ପଡ଼ିଗଲେ
ତିନୁ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲେନି ! ଏବେ ଜାଣିଲି ମୁଁ ବି ତିନିଟି ବୁଲି ଯାଇଥିଲି ।”

ଜାପରେ ଟିକିବୁଡ଼ାଟି ପବନ ଭର୍ତ୍ତି ମେଣ୍ଟା ଜମରେ ତିଆରି ଚାଲେଟି ଥଳା ନେଇ ଆସିଲା । ଏହି
ଥଳା ସଜ୍ଜାଯାଗରେ ନଈ ପାର ବରାଯାଏ । “ବହୁତ ଦୈନିକେ ଜାଣିଲି !” ବୁଡ଼ା କାନ୍ଦି ପକାଇଲା ।

ଅନେକଦିନ ବିତିଗଲା । ଦିନେ ରାତିରେ ଟିକିବୁଡ଼ାଟି ନିଆଁ ପାଖରେ ଅତି ଦୁଃଖରେ ବସିଥିବା
ବେଳେ, କବାଟରେ ବଡ଼ ଜୋର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲା । ବୁଡ଼ା କବାଟ ପାଖରେ ଯାଇ ଦେଖିଲା, ଟିକିବୁଡ଼ାଟି
ଥଣ୍ଡାରେ ଥକି ଯାଇ ଭୋକରେ ଠିଆ ହୋଇଛି । ଟିକିବୁଡ଼ାର ଖୁସି କହିଲେ ନ ସରେ ।

ବୁଢ଼ା ଶାଉଁଶାରି ଆଗମ କଲାପରେ, ତାର କାନ୍ଦାଣା ଶୁଣାଇଲା । “ମୋ ଦେହର ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଡେଲିଆ ଜିନିଷ ବୁଡ଼ିକ ଯୋଗୁଁ ନଈ ଭିତରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ଖମ୍ବ ମଝିରେ ମୁଁ ଅଟକି ଚିଲିଗାଲି ।” ଯଦି ମତେ ଗାଈ ଜଗାଳା ପିଲାମାନେ ଉଦ୍ଧାର କରି ନଥାନ୍ତେ , ମୁଁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେଇଠି ହିଁ ଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମର ବୁଢ଼ା ଶୋକାଟି ମରିଗଲା ।”

“ଏଇ ମେଣ୍ଡା ଚମରେ ତିଆରି ଥଳାହୁରା ବୁଢ଼େ ହୁଏତ ରକ୍ଷା ପାଇ ଯାଇଥାନ୍ତୁ,” ଟିକିବୁଢ଼ା କହିଲା ।

“ତାକୁ ସେ କଥା, ଯଦି ତୁ ଆଗରୁ ଆମ ଉପରେ ଏତେ ବୋହେ ଲଦି ନଥାନ୍ତୁ, ତେବେ ହୁଏତ ଆମେ ଯୋଲ ଉପରୁ ଖସି ନଥାନ୍ତୁ ।”

“ଆଉ ଯଦି ସବୁଯାକ ଜିନିଷ ବୁଢ଼େ ଚଳଇନଥାନ୍ତୁ, ତେବେ ହୁଏତ ସେ ଯୋଲ ଯାଏ ବି ପହଞ୍ଚି

ପାରି ନଥାନ୍ତି," ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, "ଆଉ ହଁ ! ତୁମ ଦେହରେ ଯଦି ଏତେ ଜିନିଷ ବନ୍ଧା ହୋଇ ନଥାନ୍ତା, ତେବେ ସେ ଦୁଇଟି ଯାକ ଖମ୍ବ ମଝିରେ ବୁଝେ ଅଟକି ଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତି ।"

ଏହିପରି ଭାବରେ ଟିକିବୁଢ଼ା ଓ ବୁଢ଼ୀ ତାଙ୍କର ବାକି ଜୀବନ ସାତ କଥା କଟାକଟି ହେଲେ ।

ମେଣ୍ଟା କିଣିବାକୁ ପବିତ୍ର ଚଳକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଆଉ କେତେ ଭାବି ନାହାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ବୁଢ଼ୀଟି ଗାଁର ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ, ତାର ଅଭିଯାନ ସମ୍ପର୍କରେ ବାହାଘାମାନ କହୁଥିଲା ।

"କିରମେ ତାଟା ଓ ଦର୍ଜା ଭାଇବାପୁ ମୁଁ ବଡ଼ବାର । ମୋର ବାହାଘା କହିବା ପାଇଁ ମୁଁ ତ ଜୀବନ୍ତ ଯେଉଁ ଆସି ପାରିଲି । ତମତା ଥଳାକୁ ନେଇ ନଇ ପାରି ହୋବା କଥା ତ ? ଘୁଞ୍ଚି ! ମତେ ସେ ବୁଢ଼ୀଙ୍କ ଦରକାର ପଡ଼ିନି । କୁହେଁ କି ?"

